

OIKEUSMINISTERIÖLLE

Viite: OM 13/31/2011

Asia: Lausunto hovi- ja hallinto-oikeuksien rakenneuudistuksen edellyttämistä asetusmuutoksista

Pyydettyä lausuntona Hyvinkään käräjäoikeus toteaa seuraavaa:

1. Aluksi

Hyvinkään käräjäoikeus keskittyy lausunnossaan ottamaan kantaa erityisesti siihen, kumman hallituksen esityksessä (HE 153/2012 vp) tarkoitetun hovioikeuden tuomiopiiriin Hyvinkään käräjäoikeus olisi siirrettävä.

2. Hovioikeuden tuomiopiiri

Hyvinkään käräjäoikeus katsoo, että käräjäoikeus olisi siirrettävä Helsingin hovioikeuden tuomiopiiriin.

Käräjäoikeuden siirtämistä Helsingin hovioikeuden tuomiopiiriin puoltavat seuraavat seikat

2.1. Maantieteellinen sijainti

Siirtämistä puoltavat etenkin maantieteelliset seikat.

Hyvinkään käräjäoikeuden tuomiopiiriin kuuluvat Hyvinkään ja Riihimäen kaupungit sekä Nurmijärven, Lopen ja Hausjärven kunnat. Toukokuusta 2013 lukien käräjäoikeuden ainoa toimipaikka on Hyvinkää. Silloin lakkautetaan käräjäoikeuden Riihimäen kanslia ja kaikki toiminnot siirtyvät Hyvinkäälle.

Etäisyys Hyvinkäältä Helsinkiin on noin 57 kilometriä. Hyvinkään käräjäoikeuden tuomiopiiriin eteläisimmistä kunnista etäisyys Helsinkiin on vielä huomattavasti lyhyempi. Etäisyys Hyvinkäältä Turkuun on 180 kilometriä. Julkisilla kulkuneuvoilla matkustettaessa matka kestää yhdellä junan vaihdolla 3 tuntia yhteen suuntaan. Toimivaa julkista yhteyttä junalla tai bussilla Hyvinkään ja Turun välillä ei myöskään ole olemassa kello 9 alkaviin istuntoihin.

Postiosoite	Puhelin	Faksi	Sähköposti
Urakankatu 1A 05900 Hyvinkää	029 56 47750	029 56 47772	hyvinkaa.ko@oikeus.fi

2.2. Palvelujen saavutettavuus ja kustannustehokkuus

Hovioikeuden etäisyydellä käräjäoikeudesta ja sen tuomiopiirin kunnista on vaikutusta sekä asianosaisten palvelujen saavutettavuuteen että kustannustehokkuuteen.

Käräjäoikeuden käsityksen mukaan oikeudenkäynnin järjestäminen hovioikeudessa toteutuisi tehokkaasti ja kustannuksia säästäten ratkaisussa, jossa Hyvinkää kuuluisi Helsingin hovioikeuden tuomiopiiriin.

Käräjäoikeudesta valitetaan vuosittain noin 200 asiasta hovioikeuteen. Kouvolan hovioikeuden vuonna 2012 ratkaisemissa asioissa on noin 34 prosentissa toimitettu pääkäsittely. Tällä perusteella voidaan arvioida, että Hyvinkään käräjäoikeuden asioista menee hovioikeudessa pääkäsittelyyn noin 70 asiaa. Vaikka sähköisiä työmenetelmiä pyritään tulevaisuudessa hyödyntämään enenevässä määrin, hovioikeuden pääkäsittelyjen järjestämiseen videoyhteysteitse on vielä pitkä taival.

Hyvinkään käräjäoikeudesta hovioikeuden pääkäsittelyyn menevien asioiden määrä on merkittävä. Palvelujen saavutettavuudella on asianosaisten kannalta suuri merkitys. Helsingin hovioikeuden palvelut ovat erittäin hyvin tavoitettavissa Hyvinkäältä tieliikenteellisesti ja rautateitse. Työssäkäyntiliikenne suuntautuu paljolti Hyvinkään käräjäoikeuspiiriin kaikista kunnista Helsinkiin.

Myös kustannustehokkuuden näkökohdat puoltavat sitä, että palvelut sijaitsevat lähellä ja ovat saavutettavissa. Jos käräjäoikeus liitettäisiin Turun hovioikeuden piiriin, edestakaiseen matkustamiseen Hyvinkäältä Turkuun kuluisi aikaa lyhimmilläänkin yli kuusi tuntia. Turussa pääkäsittelyssä käynti edellyttäisi näin aina hotelliyöpymistä.

2.3. Käsittelyaikojen pidentyminen

Pelättävissä on, että pitkällä ja hankalilla kulkuyhteyksillä Turkuun olisi vaikutusta myös rikosasioiden vastaajien ja todistajien paikalle saatavuuteen, mikä vaikuttaisi puolestaan myös käsittelyaikojen pidentymiseen.

2.4. Hovioikeuden pääkäsittelyjä ei ole mahdollista järjestää suuressa määrin Hyvinkään käräjäoikeuden tiloissa

Käräjäoikeuden toimitilaratkaisuissa ei ole varauduttu siihen, että hovioikeuden pääkäsittelyt toimitettaisiin pääosin Hyvinkäällä. Käräjäoikeuden salikapasiteetti ei riitä siihen. Käräjäoikeudella ei myöskään ole ylimääräisiä työhuoneita, joita voitaisiin tarjota hovioikeuden jäsenten käyttöön. Nykyisellään Kouvolan hovioikeus on järjestänyt pääkäsittelyjä Hyvinkäällä enimmillään noin 8 - 9 istuntoa vuodessa. Tarvetta pääkäsittelyjen järjestämiselle Hyvinkään käräjäoikeuden tiloissa ei olisi, jos käräjäoikeus liitetään Helsingin hovioikeuden tuomiopiiriin.

2.5. Hyvinkään käräjäoikeudessa asioivat avustajat tulevat suurelta osin pääkaupunkiseudulta ja etenkin Helsingistä

Hyvinkään käräjäoikeuden kuulumista Helsingin hovioikeuspiiriin puoltaa merkittävästi myös se, että Hyvinkään käräjäoikeudessa asioivat avustajat tule-

vat suurelta osin pääkaupunkiseudulta ja etenkin Helsingistä. Useat keskeiset asianajotoimistot sijaitsevat lisäksi lähietäisyydellä Helsingin hovioikeuden toimipaikasta. Hovioikeuspiiriä koskevalla sijoitusratkaisulla on vaikutusta myös valtion varoista maksettavien oikeudenkäyntikustannusten suuruuteen.

2.6. Hovioikeuden sijaintipaikan vaikutus hovioikeuden ja kärjäoikeuden väliseen koulutus- ja sidosryhmäyhteistyöhön

Kärjäoikeuden käsityksen mukaan hovioikeuspiiriä määrittäessä on painoarvoa annettava lisäksi sille, että Hyvinkään kärjäoikeuden tuomareilla ja muulla henkilökunnalla olisi myös jatkossa tosiasiallinen mahdollisuus ja maantieteelliset edellytykset osallistua hovioikeuden ja kärjäoikeuksien väliseen koulutus- ja sidosryhmäyhteistyöhön. Maantieteelliset syyt puoltavat painokkaasti tältä osin Hyvinkään kärjäoikeuden siirtämistä Helsingin hovioikeuden tuomiopiiriin.

2.7. Asiamäärien tasaamisen kannalta valinnalla ei ole ratkaisevaa merkitystä

Yksi tavoite on asiamäärien tasaaminen hovioikeuksien välillä. Kärjäoikeus katsoo, että valinnalla Turun ja Helsingin hovioikeuden välillä ei hovioikeuksien koko huomioon ottaen ole tämän tavoitteen saavuttamisen kannalta ratkaisevaa merkitystä. Joka tapauksessa kohdissa 2.1 - 2.6 esitetyt näkökohdat ovat niin painavia, että ainoa oikea ratkaisu on Hyvinkään kärjäoikeuden liittäminen Helsingin hovioikeuspiiriin.

3. Yrityssaneerausten ja ulosottovalitusten tuomiopiirit

Yrityssaneerausasiat ratkaistaan pääsääntöisesti kirjallisessa menettelyssä, eikä Hyvinkään kärjäoikeus näe estettä sille, että tuomiopiiri olisi ehdotetun mukainen.

Vastaavasti ulosottovalitusten tuomiopiiriin järjestämiselle ehdotetun mukaisesti ei nähdä estettä.

4. Asetusluonnosten säädöstekniset ratkaisut

Asetusluonnoksissa ehdotettujen säädösteknisten ratkaisujen osalta Hyvinkään kärjäoikeudella ei ole lausuttavaa.

Lausunto on valmisteltu Hyvinkään kärjäoikeuden työryhmässä, jossa ovat olleet jäseninä laamanni Leena Kartimo, kärjätuomari Mika Falck ja kärjätuomari Arto Järvinen. Työryhmän sihteerinä on toiminut kärjänotaari Emilia Ohtonen.

Leena Kartimo
Laamanni